

**Основи тестових питань
для підготовки до тестування по 4 блоку
з навчальної дисципліни «Екологічне право»**

*Тема: Правова охорона атмосферного повітря,
озонового шару й клімату*

1. Визначте правовий статус озонового шару відповідно до чинного законодавства України.
2. Оберіть, на основі яких міжнародно-правових документів здійснюється формування національного законодавства та системи правових заходів у сфері попередження та боротьби зі зміною клімату.
3. Вкажіть, які види контролю за охороною атмосферного повітря передбачено чинним законодавством?
4. Назвіть нормативи, до яких належить гранично допустимий викид забруднюючої речовини або суміші цих речовин, що визначається у місці його виходу з устаткування?
5. Оберіть вид правових заходів охорони атмосферного повітря, до якого належить нормування у галузі охорони атмосферного повітря.
6. Вкажіть, на підставі якого документа виникає право експлуатувати об'єкт, що здійснює викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря.
7. Визначте суб'єктів громадського контролю у галузі охорони атмосферного повітря.
8. Назвіть нормативно-правовий акт, яким запроваджуються правові та організаційні основи функціонування системи моніторингу, звітності і верифікації викидів парникових газів в Україні.
9. Визначте, за якими показниками здійснюється моніторинг атмосферного повітря.
10. Вкажіть, в яких випадках розробляються нормативи для пересувних джерел забруднення атмосферного повітря.
11. Зазначте, до компетенції яких суб'єктів належить встановлення факту наднормативного викиду забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами.
12. Вкажіть, до якої групи правових заходів охорони атмосферного повітря належить сплата екологічного податку.
13. Оберіть обов'язок, покладений на підприємства, установи, організації та громадян-суб'єктів підприємницької діяльності відповідно до міжнародних

договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України щодо охорони озонового шару.

14. Оберіть обов'язок, який виникає внаслідок притягнення правопорушника до цивільно-правової відповідальності у галузі охорони атмосферного повітря.

15. Визначте мету проведення моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря.

16. Назвіть підставу для перегляду нормативів екологічної безпеки атмосферного повітря?

17. Вкажіть, який природний об'єкт визначається як багаторічний режим погоди, зумовлений сонячною радіацією, її перетворенням у діяльному шарі земної поверхні й пов'язаною з ними загальною циркуляцією атмосфери й океану і характерний для певної місцевості.

18. Визначте суб'єктів, які мають право провадити діяльність, спрямовану на штучні зміни стану атмосфери та атмосферних явищ у господарських цілях.

19. Зазначте документ, який закладає основи державної політики у сфері зміни клімату та визначає правові та інституційні передумови для забезпечення поступового переходу до низьковуглецевого розвитку.

20. Визначте суб'єктів господарювання, що належать до першої групи стаціонарних джерел забруднення атмосферного повітря.

21. Оберіть вид правових заходів охорони атмосферного повітря, до якого належить відповідальність за порушення законодавства у цій галузі.

22. Назвіть території, для яких можуть встановлюватися більш суворі нормативи екологічної безпеки атмосферного повітря.

23. Оберіть норматив, який визначається як гранично допустиму кількість забруднюючої речовини у відпрацьованих газах пересувного джерела, що відводиться в атмосферне повітря.

24. Визначте, який норматив є критерієм якості атмосферного повітря та відображає гранично допустимий максимальний вміст забруднюючих речовин в атмосферному повітрі і при якому відсутній негативний вплив на здоров'я людини та стан навколишнього природного середовища.

Тема: Правове регулювання формування і функціонування екологічної мережі України

1. Визначте структурні елементи екологічної мережі.
2. Назвіть ключові території екомережі.
3. Визначте території, віднесені до переліку буферних зон екомережі.
4. Назвіть відновлювальні території екомережі.
5. Визначте обов'язок власників і користувачів територій та об'єктів

екомережі, передбачений чинним законодавством.

6. Вкажіть суб'єкта управлінської діяльності, який приймає рішення про створення об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення.

7. Визначте, який орган приймає рішення про створення об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення.

8. Оберіть території й об'єкти природно-заповідного фонду України, які є виключною власністю Українського народу.

9. Назвіть орган державної влади, до компетенції якого відноситься видача дозволів на спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення?

10. Вкажіть, який орган затверджує ліміти спеціального використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення?

11. Оберіть поняття, що характеризує територію земної поверхні, зовнішній контур якої збігається з межею курорту та на якій забороняються будь-які роботи, що призводять до забруднення ґрунту, повітря, води, завдають шкоди лісу, іншим зеленим насадженням, негативно впливають на природні лікувальні ресурси природних територій курортів.

12. Вкажіть, яка експертиза проводиться для проектів оголошення природних територій курортними?

13. Визначте центральний орган виконавчої влади, що установлює медичний профіль (спеціалізацію) курортів.

14. У яких формах власності можуть перебувати території та об'єкти природно-заповідного фонду України?

15. За допомогою якого засобу забезпечується збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду?

16. Які органи видають дозволи на спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення?

17. Визначте яке право громадян закріплене чинним екологічним законодавством про території та об'єкти природно-заповідного фонду?

18. Яке поняття розглядається як сукупність науково-обґрунтованих екологічних вимог, норм і правил, що розкривають правовий статус, призначення територій та об'єктів природно-заповідного фонду, характер допустимої діяльності в них, порядок охорони, використання і відтворення їх природних комплексів?

19. Який об'єкт природно-заповідного фонду України визначається як «природоохоронна, науково-дослідна установа загальнодержавного значення, що створюється з метою збереження в природному стані типових або унікальних для даної ландшафтної зони природних комплексів з усією сукупністю їх компонентів...»?

20. Який об'єкт природно-заповідного фонду України визначається як «природоохоронна, науково-дослідна установа загальнодержавного значення, що утворюється з метою збереження у природному стані найбільш типових природних комплексів біосфери...»?

21. Який об'єкт природно-заповідного фонду України визначається як «природоохоронна, рекреаційна, культурно-освітня, науково-дослідна установа загальнодержавного значення, що створюється з метою збереження, відтворення і ефективного використання природних комплексів та об'єктів, які мають особливу природоохоронну, оздоровчу, історико-культурну, наукову, освітню та естетичну цінність»?

22. Який об'єкт природно-заповідного фонду України визначається як «природоохоронна рекреаційна установа місцевого чи регіонального значення, що створюється з метою збереження в природному стані типових або унікальних природних комплексів та об'єктів, а також забезпечення умов для організованого відпочинку населення»?

23. Якими об'єктами природно-заповідного фонду України оголошуються природні території (акваторії) з метою збереження і відтворення природних комплексів чи їх окремих компонентів?

24. Якими об'єктами природно-заповідного фонду України оголошуються окремі унікальні природні утворення, що мають особливе природоохоронне, наукове, естетичне, пізнавальне і культурне значення, з метою збереження їх у природному стані?

25. Якими об'єктами природно-заповідного фонду України оголошуються лісові, степові, болотні та інші відокремлені цілісні ландшафти, що мають важливе наукове, природоохоронне і естетичне значення, з метою збереження їх у природному стані?

26. Які об'єкти природно-заповідного фонду України створюються з метою збереження, вивчення, акліматизації, розмноження в спеціально створених умовах та ефективного господарського використання рідкісних і типових видів місцевої і світової флори шляхом створення, поповнення та збереження ботанічних колекцій, ведення наукової, навчальної і освітньої роботи?

27. Які об'єкти природно-заповідного фонду України створюються з метою збереження і вивчення у спеціально створених умовах різноманітних видів дерев і чагарників та їх композицій для найбільш ефективного наукового, культурного, рекреаційного та іншого використання?

28. Які об'єкти природно-заповідного фонду України створюються з метою організації екологічної освітньо-виховної роботи, створення експозицій рідкісних, екзотичних та місцевих видів тварин, збереження їх генофонду, вивчення дикої фауни і розробки наукових основ її розведення у неволі?

29. Якими об'єктами природно-заповідного фонду України оголошуються найбільш визначні та цінні зразки паркового будівництва з метою охорони їх і

використання в естетичних, виховних, наукових, природоохоронних та оздоровчих цілях?

30. Які зони установлюються для забезпечення необхідного режиму збереження природних комплексів та об'єктів природних заповідників, запобігання негативному впливу господарської діяльності на прилеглих до них територіях?

Тема. Правове регулювання поводження з відходами

1. Вкажіть, як називається операція, що не є відновленням відходів, навіть якщо одним із наслідків такої операції є використання речовин або енергії.

2. Назвіть, яка діяльність **НЕ** належить до операцій з управління відходами.

3. Оберіть визначення поняття «видалення відходів».

4. Вкажіть, на який період розробляється Національна програма запобігання утворенню відходів.

5. Вкажіть, дія Закону України «Про управління відходами» **НЕ** поширюється на ...

6. Перерахуйте суб'єктів, які мають право на поводження з радіоактивними відходами.

7. Назвіть зони, якими відмежовуються земельні ділянки, відведені під сховища радіоактивних відходів, від суміжних територій.

8. До виключної компетенції Верховної Ради України у сфері поводження з радіоактивними відходами належить.

9. Визначте суб'єктів, що ведуть паспортизацію відходів з метою їх вичерпної ідентифікації та визначення оптимальних шляхів поводження з ними.

10. Вкажіть, на які класи поділяються полігони, на яких здійснюється захоронення відходів?

11. Надайте визначення поняття «біовідходи».

12. Розміщення радіоактивних відходів у сховищі, без наміру їх вилучення, з метою утримання та ізоляції радіоактивних відходів від біосфери, – це ...

13. Назвіть класи, за якими поділяються відходи.

14. Для систематизації даних про об'єкти для зберігання чи захоронення радіоактивних відходів здійснюється ведення ...

15. Вкажіть, як називаються відходи, що не мають власника або власник яких невідомий?

16. Назвіть одну із основних цілей державної політики у сфері запобігання утворенню та управління відходами.

17. Визначте, що є правопорушенням у сфері управління з відходами?

18. Надайте визначення поняття «декларація про відходи».

19. Чи переходить право власності на відходи в результаті зміни власника чи користувача земельної ділянки, на якій вони розміщені?

20. До повноважень сільських, селищних, міських рад у сфері управління відходами належить...

21. Надайте визначення відходів.
22. Надайте визначення власника відходів.
23. Вкажіть назву зон, якими відмежовуються земельні ділянки, відведені під сховища радіоактивних відходів, від суміжних територій?

Тема: Правова охорона навколишнього природного середовища при здійсненні господарської діяльності

1. Вкажіть обов'язок суб'єктів господарювання щодо використання природних ресурсів.
2. Зазначте, до компетенції якого органу віднесено визначення особливостей господарської діяльності у санітарно-захисних водоохоронних зонах й зонах санітарної охорони на засадах спеціального режиму господарювання.
3. Оберіть, що належить до основних засад внутрішньої політики в екологічній сфері та сфері техногенної безпеки.
4. Зазначте, в якому Законі України закріплено термін «екологічне підприємництво» як різновид господарської діяльності.
5. Вкажіть закон України, в якому вживається термін «екологічні інновації».
6. Визначте принцип державної політики у сфері поводження з альтернативними видами палива.
7. Назвіть суб'єктів, до компетенції яких віднесено встановлення «зеленого тарифу».
8. Визначте правовий засіб стимулювання виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії.
9. Назвіть орган, який встановлює порядок формування фонду цільового фінансування заходів у сфері альтернативних джерел енергії і здійснення контролю за цільовим використанням коштів.
10. «Небезпечний харчовий продукт» визначається як:...
11. Який з перелічених варіантів фіксує законодавчо закріплене право суб'єктів господарювання щодо використання природних ресурсів.
12. Визначте сферу діяльності, в якій суб'єкти господарювання можуть отримати державну допомогу за законодавством України.
13. Визначте, яким документом засвідчується належність палива до категорії альтернативного виду палива.
14. Якими категоріями суб'єктів господарювання відповідно до законодавства України може здійснюватися господарська діяльність в сфері виробництва та використання альтернативних видів палива?
15. До альтернативних джерел енергії згідно із законодавством України відноситься:...

*Тема. Правова охорона навколишнього природного середовища
в населених пунктах*

1. Оберіть визначення поняття «Генеральний план населеного пункту».
2. Зазначте суб'єктів, за рішенням яких здійснюється планіровка, розміщення, забудова і розвиток населених пунктів України.
3. Визначте суб'єктів, які встановлюють режим використання природних ресурсів, охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки у приміських і зелених зонах при розробці Генеральних планів розвитку і розміщення населених пунктів.
4. Оберіть визначення, яке характеризує комплекс робіт щодо створення нових міських зелених насаджень і реконструкції наявних.
5. Оберіть класифікацію зелених насаджень населених пунктів.
6. Оберіть визначення, яке характеризує систему адміністративно-правових, організаційно-господарських, економічних, архітектурно-планувальних і агротехнічних заходів, спрямованих на збереження, відновлення або покращання виконання зеленими насадженнями відповідних функцій.
7. Зазначте, відповідно до якого принципу використовуються об'єкти благоустрою зеленого господарства.
8. Оберіть, які зони НЕ відносяться до основних зон населених пунктів за видами переважного використання.
9. Зазначте, який суб'єкт затверджує Державну стратегію регіонального розвитку України.
10. Назвіть суб'єктів, до повноважень яких віднесено участь у розробленні та реалізації регіональних планів управління відходами.
11. Визначте поняття, яке характеризує комплекс робіт, що передбачає розроблення і здійснення ефективних і комплексних заходів з утримання території населених пунктів у належному стані, їх санітарного очищення, збереження об'єктів загального користування, а також природних ландшафтів, інших природних комплексів і об'єктів.
12. Визначте обов'язкову процедуру, якій підлягає містобудівна документація.
13. Зазначте суб'єктів, до компетенції яких віднесено організацію забезпечення на території населеного пункту чистоти і порядку, дотримання тиші в громадських місцях, а також організацію місць відпочинку для населення.
14. Зазначте компоненти, які включає міська екосистема.

Тема: Міжнародно-правова охорона навколишнього природного середовища. Право охорони навколишнього природного середовища Європейського Союзу

1. Якими характерними рисами позначається третій етап історичного розвитку міжнародно-правової охорони довкілля (1972–1992 рр.)?
2. Яке визначення поняття «територіальне море» закріплено у Конвенції ООН з морського права?
3. Яку назву має створена у 1968 р. міжнародна неурядова організація, що об'єднує науковців, економістів, бізнесменів, колишніх голів держав та урядів, які переймаються актуальними політичними, економічними, соціальними, екологічними, технологічними і культурними проблемами, їх аналізом і прогнозуванням?
4. Яка з організацій є міжнародною неурядовою екологічною організацією?
5. Що являє собою Програма ООН з навколишнього середовища?
6. У якому році та в якому місті відбулась Конференція ООН зі сталого розвитку?
7. Які види рослинного і тваринного світу перераховані в Додатку II до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення?
8. Перелік яких мігруючих видів включено до Додатку I Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин?
9. У якому міжнародно-правовому акті закріплено таке визначення ландшафту: «Територія, як її сприймають люди, характер якої є результатом дії та взаємодії природних та/або людських факторів»?
10. Яку юридичну силу мають норми Європейської ландшафтної конвенції?
11. Що розуміється під «транскордонним впливом» згідно з Конвенцією про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті?
12. При вирішенні питань якого характеру застосовується принцип субсидіарності у сфері охорони навколишнього середовища ЄС?
13. Який принцип законодавства ЄС у сфері захисту довкілля передбачає, що відповідальні за забруднення суб'єкти повинні відшкодувати витрати, пов'язані із здійсненням необхідних заходів з ліквідації або зменшення такого забруднення?
14. У чому полягає сутність принципу усунення джерела шкоди у сфері охорони навколишнього середовища ЄС?
15. Що було вперше офіційно сформульовано та визначено на рівні ЄС у Першій програмі дій із навколишнього середовища (на період 1973–1976 рр.)?
16. Яку юридичну силу мають Директиви ЄС з питань охорони навколишнього середовища як джерела права охорони навколишнього середовища ЄС?

17. Який комітет у складі Європейського Парламенту відповідає за питання, пов'язані з політикою та заходами щодо охорони навколишнього середовища?

18. Визначте суб'єкт, що є спеціальним органом ЄС у сфері охорони навколишнього середовища.

19. Шляхом прийняття яких нормативно-правових актів здійснюється екологічна політика ЄС?

20. Які органи загальної компетенції ЄС мають повноваження у сфері охорони навколишнього середовища?

21. Які екологічні справи розглядаються Судом ЄС?

22. Які загальні принципи права ЄС застосовуються у сфері права охорони навколишнього середовища?

23. Визначте характерні ознаки Програм Дій з навколишнього середовища ЄС.

24. Визначте, які правові джерела складають основу права охорони навколишнього середовища ЄС.

25. Вкажіть, завданням якого спеціального органу ЄС у сфері охорони навколишнього середовища є надання надійної, незалежної інформації про довкілля.

26. У зв'язку з яким міжнародним заходом було розпочато діяльність Європейського Співтовариства у сфері охорони довкілля та формування екологічної політики?

27. Які принципи права навколишнього середовища ЄС використовуються Європейським інвестиційним банком при фінансуванні проекту з метою визначення його екологічної прийнятності?